

*Чемерис Орест Мирославович,
доктор медичних наук, професор,
ректор ДНТ «Львівський
національний медичний університет
імені Данила Галицького»*

*Матолінець Наталія Василівна,
докторка медичних наук,
професорка, проректорка з науково-
педагогічної та лікувальної роботи
ДНТ «Львівський національний
медичний університет імені Данила
Галицького»*

*Літвінська Наталія Євгенівна,
заступник ректора з організації
медичного обслуговування населення
ДНТ «Львівський національний
медичний університет
імені Данила Галицького»*

УДК: 614.2: 616-08 + 378

УНІВЕРСИТЕТСЬКА ЛІКАРНЯ ЯК ПЛАТФОРМА ІНТЕГРАЦІЇ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ОСВІТНЮ МОДЕЛЬ ТА НАУКОВИЙ ПРОСТІР ДНТ «ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО»

Резюме. У статті висвітлено досвід реалізації пілотного проекту Міністерства охорони здоров'я України щодо впровадження сучасної моделі університетської медицини на базі ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького». Представлено концепцію створення першої в Україні багатопрофільної Університетської лікарні як інтегрованого лікувально-освітньо-наукового простору, що поєднує клінічну практику, медичну освіту, наукові дослідження та інноваційну діяльність. Проаналізовано організаційні, освітні та клінічні підходи до інтеграції університетської лікарні в структуру медичного університету в умовах реформування системи охорони здоров'я України і викликів воєнного часу. Окрему увагу приділено розвитку мультидисциплінарної моделі медичної допомоги, симуляційної медицини, клінічних і доклінічних досліджень, цифрової трансформації та міжнародної співпраці. Показано, що створення університетської лікарні формує нову модель практикоорієнтованої медичної освіти, забезпечує інтеграцію науки та клінічної практики, сприяє впровадженню інноваційних технологій і підвищенню якості медичної допомоги відповідно до сучасних міжнародних стандартів.

Ключові слова: університетська лікарня, медична освіта, охорона здоров'я.

Сучасна система медичної освіти перебуває в стані глибокої трансформації. Глобальні виклики, цифровізація медицини, розвиток доказової практики, міждисциплінарний підхід до лікування та нові соціально-медичні потреби, сформовані війною, вимагають переосмислення ролі медичного університету. Сьогодні підготовка лікаря вже не може обмежуватися лише аудиторним навчанням чи окремими клінічними базами. Ефективна освітня модель потребує інтегрованого середовища, де освіта, наука, клінічна практика та інновації функціонують як єдина система. Саме таку модель сьогодні формує ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» через розвиток Університетської лікарні як ключової платформи інтеграції клінічної практики в освітній та науковий простір університету. ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» є одним із провідних медичних закладів вищої освіти України з багатовіковою історією та славними традиціями. Університет стабільно посідає лідерські позиції

в національних рейтингах і входить до десятки найкращих університетів України, демонструючи високі результати за міжнародними наукометричними показниками. Сьогодні університет є сучасним багатопрофільним освітнім і науковим центром, що об'єднує 6 факультетів і 69 кафедр. Навчальний процес забезпечують понад 1300 науково-педагогічних працівників, серед яких понад 150 професорів і більше ніж 800 кандидатів наук. Щорічно в університеті здобувають освіту близько 18 тисяч студентів, інтернів і слухачів післядипломної освіти. До початку повномасштабного російського вторгнення за кількістю іноземних студентів університет був одним із лідерів серед вищих медичних навчальних закладів України, що свідчить про його високий авторитет на світовому ринку освітніх послуг. Клінічна підготовка майбутніх медиків здійснюється на сучасних клінічних базах у Львові та інших містах України. Університет активно розвиває міжнародну співпрацю, бере участь у спільних наукових проектах та програмах академічного обміну. Поєднання потужної

наукової школи, сучасної інфраструктури та активної громадянської позиції робить університет престижним центром медичної освіти в Україні.

Передумови трансформації

Передумовами трансформації стали реформування системи охорони здоров'я України, дефіцит фінансування медичних університетів, потреба в сучасній моделі ефективного управління ресурсами та необхідність інтеграції освіти, науки й медицини в єдину систему. Війна додатково сформувала нові пріоритети для системи охорони здоров'я — розвиток військової медицини, травми війни, реабілітації, психічного здоров'я та відновного лікування. Відповіддю на ці виклики стала масштабна інституційна трансформація ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького», ключовим етапом якої є реінтеграція Університетської лікарні в структуру університету відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 1370 від 3 грудня 2024 року щодо реалізації експериментального проекту із запровадження сучасних підходів у медичній освіті.

Бачення університету нового покоління

Стратегічною метою трансформації є створення університету нового покоління — ефективного, фінансово стійкого, відкритого до міжнародної співпраці та інтегрованого в глобальний академічний і медичний простір. Бачення ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» визначається як прагнення бути світовим лідером у сфері медичної освіти, науки та охорони здоров'я, поєднуючи традиції, інновації й людяність для розвитку глобальної медицини. Місія університету полягає в підготовці майбутніх поколінь медичних фахівців, наданні високоякісної пацієнтоорієнтованої медичної допомоги та розвитку інноваційних досліджень, інтегрованих у світовий науковий простір.

Університетська лікарня як центр інтеграції

Синергія між освітою, клінічною практикою та науковими дослідженнями визначена основою функціонування інтегрованого освітньо-медичного простору. Саме тому Університетська лікарня перестає бути лише клінічною базою — вона стає повноцінною платформою підготовки, наукових досліджень та впровадження інновацій.

Університетська лікарня — це сучасний лікувально-навчально-науковий центр, створений для поєднання медицини, освіти та науки. Заклад забезпечує надання первинної, спеціалізованої та реабілітаційної медичної допомоги пацієнтам на високому професійному рівні. Лікарня функціонує на базі двох кампусів у Львові (кампус імені Івана Огієнка та кампус імені Мар'яна Панчишина), формуючи потужний клінічний простір для лікування

й підготовки майбутніх медиків. Інтеграція клінічної практики, наукових досліджень і підвищення кваліфікації медичних працівників відкриває нові можливості для розвитку медичної галузі.

Кампус імені Мар'яна Панчишина Університетської лікарні ЛНМУ

Університетська лікарня — це сучасна платформа інновацій, клінічних випробувань і якісної медичної допомоги для населення. Особлива увага приділяється науково-дослідній роботі щодо вивчення ефективності та безпеки лікарських засобів, що гарантує високу якість медикаментозної терапії. Заклад активно впроваджує конкурентоспроможні медичні технології та розвиває міждисциплінарні наукові напрями, поєднуючи фундаментальні дослідження з їхньою практичною реалізацією. Сьогодні Університетська лікарня ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» є однією з найбільших багатопрофільних університетських клінік України. До її структури входять: 36 клінічних відділень, 1183 ліжка, 31 пакет НСЗУ на 2026 рік, 2721 працівник, із них — 774 лікарі та 979 медичних сестер. Освітньо-наукову базу університету формують: 6 факультетів, 69 кафедр, з яких 45 — клінічні; 6 науково-дослідних центрів; НДІ епідеміології та гігієни; Центральна науково-дослідна лабораторія; Центр координації доклінічних та клінічних досліджень; Центр молекулярного дизайну; Центр мікробіологічних досліджень; Центр симуляційної медицини.

Інтеграція клініки та освіти

Одним із ключових принципів нової моделі є інтеграція клінічних кафедр із підрозділами Університетської лікарні. Такий підхід забезпечує безперервний цикл підготовки лікаря — від симуляційного навчання до клінічної практики, наукових досліджень та впровадження інновацій. Науково-педагогічні працівники клінічних кафедр безпосередньо залучені до надання медичної допомоги, а студенти, інтерни та молоді лікарі

отримують можливість працювати в реальному клінічному середовищі, брати участь у мультидисциплінарних командах і клінічних розборах.

Університетська лікарня функціонує як система інтегрованих клінік:

- Клініка сімейної медицини та амбулаторної допомоги;
- Клініка хірургії;
- Клініка серця і судин;
- Клініка «Мати і дитина»;
- Клініка неврології та нейрохірургії;
- Клініка реабілітації та протезування;
- Клініка внутрішніх хвороб;
- Клініка анестезіології та інтенсивної терапії;
- Клініка голови та шиї, травматології та реконструктивної хірургії;
- Клініка лабораторно-інструментальної та променевої діагностики;
- Клініка патологічної анатомії.

Спільна робота науково-педагогічних працівників та інтернів у клінічних відділеннях лікарні

Пріоритетні клінічні напрями

Університетська лікарня формує сучасну модель багатопрофільної медичної допомоги з акцентом на стратегічно важливі напрями. Особливого значення набувають: анестезіологія та інтенсивна терапія; травма війни; реконструктивна та пластична хірургія; фізична реабілітація та протезування; психічне здоров'я; клінічне харчування; військова медицина; мультидисциплінарна допомога. Клініка реабілітації та протезування включає реабілітаційні відділення, центр протезування та

мікроклініку на базі госпіталю ветеранів війн ім. Юрія Липи, що формує сучасну модель військової реабілітації. Клініка анестезіології та інтенсивної терапії інтегрує відділення інтенсивної терапії, екстрену медичну допомогу, військову медицину та сучасні технології критичної допомоги.

Пріоритетні клінічні напрями

Центр координації клінічних та доклінічних досліджень

У листопаді 2025 року було створено перший в Україні Центр координації клінічних та доклінічних досліджень на базі ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького», який покликаний стати інфраструктурною основою для впровадження нових терапій, технологій і методів лікування в Україні. Університет орієнтується на формування замкнутого циклу доклінічних та клінічних досліджень: від розробки й випробування нових лікарських засобів у лабораторних умовах до їх перевірки на клінічних базах Університетської лікарні. Такий підхід забезпечує безперервність інноваційного процесу, високу якість наукових результатів та впровадження сучасних методів лікування в практичну медицину. Головною базою для клінічних досліджень є Університетська лікарня, а базою для доклінічних досліджень — наукова (дослідницька) інфраструктура Університету: Науково-дослідний інститут епідеміології та гігієни; Центр молекулярного дизайну; Центр мікробіологічних досліджень; Центральна науково-дослідна лабораторія та лабораторія промислової токсикології; віварій. На сьогодні на базі Університетської лікарні вже проводяться клінічні дослідження за такими напрямками, як лікування неспецифічного виразкового коліту, хвороби Крона, розсіяного склерозу, легеневої артеріальної гіпертензії, системного червоного вовчака, спадкового ангіоневротичного набряку та раку передміхурової залози тощо, що підтверджує високий рівень науково-клінічної спроможності Університетської лікарні та її готовність до участі в міжнародних дослідницьких проектах. Клінічні випробування в Університетській лікарні проводяться за такими напрямками терапії:

алергологія, анестезіологія, кардіологія, дерматологія, ендокринологія, гастроентерологія, гематологія, гепатологія, імунологія, інфекційні захворювання, інтенсивна терапія, нефрологія, неврологія, онкогематологія, онкологія, лікування болю, проктологія, психіатрія, пульмонологія, ревматологія, стоматологія та урологія. Можливі напрями співпраці:

- Військова травма, реабілітація та психічне здоров'я: імплементація комплексних травматологічних, реабілітаційних та психологічних протоколів у клінічний маршрут пацієнта в Університетській лікарні. Відпрацювання чіткої логістики системного процесу — від гострого етапу лікування до довготривалого фізичного та психоемоційного відновлення із забезпеченням безперервного супроводу пацієнта.
- Інтеграція освітнього компонента: інтеграція науково-педагогічної діяльності з безпосередньою клінічною роботою.
- Симуляційна медицина: розвиток симуляційної медицини, включаючи віртуальну симуляцію клінічних сценаріїв, хірургічне навчання з відпрацюванням інвазивних процедур, акушерську та гінекологічну підготовку, симуляцію невідкладних станів і критичних ситуацій, педіатричні сценарії, тренування командної взаємодії та комунікації з пацієнтом, а також розвиток клінічного мислення.
- Інфекційний контроль та антибіотикорезистентність: впровадженням систем інфекційного контролю й антимікробної стратегії.
- Технології оцінки якості медичної допомоги: розробка та впровадження систем клінічного аудиту, індикаторів якості й моніторингу результатів лікування з метою формування культури безпеки пацієнта та безперервного покращення медичної допомоги.
- Лабораторно-інструментальна діагностика: організація та стандартизація лабораторно-інструментальної діагностики.

Впровадження інноваційних технологій та високотехнологічних операційних втручань у пріоритетних напрямках хірургії

Симуляційна медицина та нова модель підготовки

Важливою складовою інтегрованої освітньої моделі є Центр симуляційної медицини ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького», який працює за принципом «simulation first — then clinic». Симуляційне навчання дозволяє формувати практичні навички в безпечному середовищі, відпрацьовувати алгоритми дій у критичних станах, покращувати командну взаємодію та клінічне мислення. Стратегія розвитку Центру передбачає інтеграцію VR/AR-технологій, віртуального госпіталю, сучасних симуляторів для анестезіології, інтенсивної терапії, хірургії та невідкладної допомоги з орієнтацією на провідні європейські моделі симуляційної освіти.

Цифрова трансформація

Одним із ключових напрямів розвитку університету та лікарні є цифровізація. Впровадження медичних інформаційних систем (HIS), електронних медичних записів, телемедицини, систем аналітики даних та елементів штучного інтелекту формує сучасну цифрову екосистему управління клінічними, освітніми й науковими процесами. Цифрова трансформація дозволяє: оптимізувати використання ресурсів; покращити управління інфраструктурою; забезпечити телемедичні консультації; інтегрувати клінічні та наукові дані; підтримувати ухвалення рішень на основі аналітики.

Наука, інновації та міжнародна співпраця

Інтеграція клінічної практики та науки створює нові можливості для розвитку клінічних дослі-

джень, міжнародних проєктів та доказової медицини. Університетська лікарня стає платформою для впровадження сучасних біомедичних технологій, персоналізованої медицини та молекулярної діагностики. ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» активно формує міжнародну мережу співпраці. Лише у 2023-2025 роках університет уклав понад 20 міжнародних угод. Серед ключових партнерів: Фундація «Надія» (Фінляндія); Charité — Universitätsmedizin (Німеччина); Лундський університет (Швеція); Maimonides Medical Center / IMR (США); Swiss TPH (Швейцарія); Медичний університет Відня; KU Leuven (Бельгія); University of

Glasgow. Міжнародна співпраця охоплює психічне здоров'я, симуляційну медицину, реабілітацію, клінічні дослідження, цифрові технології та створення центрів досконалості.

Фінансова стійкість та стратегічний розвиток

Стратегія розвитку ЛНМУ на 2025-2030 роки передбачає: централізацію управлінських процесів; диверсифікацію джерел фінансування; розвиток грантової діяльності; залучення клінічних досліджень; міжнародний фандрейзинг; розвиток партнерств із благодійними організаціями та приватним сектором. Особливу роль у стратегії відіграють пріоритетні напрями розвитку — психічне здоров'я, фізична реабілітація, геріатрія, імунологія та громадське здоров'я.

Висновки

Університетська лікарня ЛНМУ сьогодні є не лише клінічною базою університету. Вона стає сучасною платформою інтеграції медицини, науки, освіти та інновацій — моделлю університетської медицини нового покоління.

Саме така модель дозволяє:

- забезпечити практикоорієнтовану медичну освіту;
- інтегрувати клінічну практику та науку;
- формувати сучасне мультидисциплінарне середовище;
- впроваджувати інноваційні технології;
- розвивати міжнародну співпрацю;
- підвищувати якість медичної допомоги.

Університетська лікарня ЛНМУ формує нову філософію медичної освіти в Україні — інтегровану, клінічно орієнтовану, інноваційну та відкриту до глобального академічного й медичного простору.

UNIVERSITY HOSPITAL AS A PLATFORM FOR THE INTEGRATION OF CLINICAL PRACTICE INTO THE EDUCATIONAL MODEL AND SCIENTIFIC ENVIRONMENT OF DANYLO HALYTSKY LVIV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY

Orest Chemerys, Nataliya Matolinets, Nataliia Litvinska

Abstract. The article presents the experience of implementing the pilot project of the Ministry of Health of Ukraine aimed at introducing a modern model of university medicine at Danylo Halytsky Lviv National Medical University. The concept of establishing the first multidisciplinary University Hospital in Ukraine as an integrated clinical, educational, and research platform combining healthcare delivery, medical education, scientific research, and innovation is described. The organizational, educational, and clinical approaches to integrating the university hospital into the structure of a medical university under the conditions of healthcare reform and wartime challenges are analyzed. Particular attention is paid to the development of a multidisciplinary healthcare model, simulation-based medical education, clinical and preclinical research, digital transformation, and international cooperation. The study demonstrates that the establishment of the University Hospital creates a new model of practice-oriented medical education, strengthens the integration of science and clinical practice, promotes the implementation of innovative technologies, and improves the quality of healthcare in accordance with modern international standards.

Keywords: university hospital, medical education, healthcare.